

**AZ
EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM**

Szervezeti és Működési Szabályzat

I. kötet

Szervezeti és Működési Rend

8. sz. melléklete

**AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRI SZOLGÁLAT
SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA**

BUDAPEST, 2012.¹

¹ Egységes szerkezetben a módosításáról szóló CLXIV/2012. (VI. 25.) Szen. sz., CC/2012. (IX. 24.) Szen. sz., CLXXXVIII/2014. (IX. 22.) Szen. sz. határozatok rendelkezéseivel.

²A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kötv.), a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szervezeti és Működési Rend (a továbbiakban: SZMR) 141. § (1) bekezdése alapján az Egyetem Szenátusa a következő szabályzatot alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

- (1) Az Egyetemi Könyvtári Szolgálat (a továbbiakban: EKSZ) feladata az Egyetem dolgozóinak, hallgatóinak és egyéb könyvtárhasználóknak a tudományos és szakkönyvtári ellátása.³
- (2) Az EKSZ gyűjti, megőrzi, feltárja, és rendelkezésre bocsátja az Egyetem birtokában lévő kulturális örökséget, valamint az Egyetemen oktatott tudományterületekre vonatkozó dokumentumokat. Hozzáférést biztosít az Egyetem tudásvagyonához, a tudományos eredményekhez az Egyetem polgárai, a tudományos közösség tagjai, valamint a nagyközönség számára.
- (3) Az EKSZ tagkönyvtárai az (1)-(2) bekezdésben meghatározott feladatukat együttesen, egymással együttműködve látják el. A tagkönyvtárakat jelen szabályzat 1. sz. függeléke sorolja fel.
- (4) Az EKSZ által ellátandó feladatokat jelen szabályzat, az Egyetemi Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint a tagkönyvtárak ügyrendjei és használati szabályzatai határozzák meg.

Az EKSZ nyilvánossága

2. §

- (1) Az EKSZ szakirodalmi, információs, oktatási és kutatási feladatokat ellátó nyilvános tudományos közgyűjtemény, amely könyvtári feladatokon túl levéltári és múzeumi funkciót is elláthat⁴.
- (2) Az EKSZ nyilvános tagkönyvtárainak alapkövetelményei⁵:
 - a) mindenki által használhatóak és megközelíthetőek,
 - b) könyvtári szakembert alkalmaznak,
 - c) rendelkeznek kizárólagosan könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiséggel,
 - d) rendszeresen, a felhasználók többsége számára megfelelő időpontban tartanak nyitva,
 - e) helyben nyújtott alapszolgáltatásaik ingyenesek,
 - f) statisztikai adatokat szolgáltatnak,
 - g) ellátják a (3) bekezdésben felsorolt alapfeladatokat.
- (3) Az EKSZ nyilvános tagkönyvtárainak alapfeladatai⁶:

² Megállapította az ELTE SzMSz három kötete és annak egyes mellékletei fenntartói leírat alapján történő módosításáról szóló CLXXXVIII/2014. (IX. 22.) Szen. sz. határozat. Hatályos: 2014. IX. 23. napjától.

³ Id. ELTE SZMR 141. § (2) bekezdés

⁴ Id. Nftv. 14. § (2) bekezdés

⁵ Id. Kötv. 54. § (1) bekezdés

⁶ Id. Kötv. 55. § (1) bekezdés

- a) az Egyetem Alapító Okiratában és az 1. § (4) bekezdésben felsorolt dokumentumokban meghatározott fő céljait nyilatkozatban közzé teszik,
 - b) gyűjteményüket folyamatosan fejlesztik, feltárják, megőrzik, gondozzák és rendelkezésre bocsátják,
 - c) tájékoztatnak a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
 - d) biztosítják más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
 - e) részt vesznek a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
 - f) szakterületükön irodalmi és információs szolgáltatásokat végeznek,
 - g) szakterületükre vonatkozóan részt vesznek a Kötv. 60. §-ában felsorolt szolgáltatások megvalósításában.
- (4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltak teljesítése érdekében az Egyetemi Könyvtár és minden karon legalább egy könyvtár nyilvános.
- (5) A karokon kívüli szervezeti egységek könyvtárai és az egyetemi szakkollégiumok könyvtárai – amennyiben nem nyilvánosak – a nyilvános könyvtári ellátás kötelezettségének a könyvtári rendszer kijelölt egységén keresztül tesznek eleget, és ezt a kérdést saját ügyrendjükben szabályozzák.

Az EKSZ nem nyilvános tagkönyvtárainak alapkövetelményei és alapfeladatai

3. §

- (1) Az EKSZ nem nyilvános tagkönyvtárainak alapkövetelményei:
- a) könyvtári szakembert alkalmaznak,
 - b) rendelkeznek kizárólagosan könyvtári szolgáltatások céljaira alkalmas helyiséggel,
 - c) rendszeresen, a felhasználók többsége számára megfelelő időpontban tartanak nyitva,
 - d) helyben nyújtott alapszolgáltatásaik ingyenesek,
 - e) statisztikai adatokat szolgáltatnak,
 - f) ellátják a (2) bekezdésben felsorolt alapfeladatokat.
- (2) Az EKSZ nem nyilvános tagkönyvtárainak alapfeladatai:
- a) az Egyetem Alapító Okiratában és az 1. § (4) bekezdésben felsorolt dokumentumokban meghatározott fő céljait nyilatkozatban közzé teszik,
 - b) gyűjteményüket folyamatosan fejlesztik, feltárják, megőrzik, gondozzák és rendelkezésre bocsátják,
 - c) tájékoztatnak a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
 - d) részt vesznek a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
 - e) szakterületükön irodalmi és információs szolgáltatásokat végeznek,
 - f) szakterületükre vonatkozóan részt vesznek a Kötv. 60. §-ában felsorolt szolgáltatások megvalósításában.

Az EKSZ fenntartása

4. §

- (1) Az EKSZ fenntartója az Egyetem.
- (2) A (3) bekezdésben írt fenntartói jogok és feladatok a tagkönyvtárakat működtető egyetemi költséggazdák⁷ vezetőinek hatáskörébe tartoznak.

⁷ Id. ELTE Gazdálkodási szabályzat 1. sz. melléklet

- (3) A fenntartó
- a) meghatározza a tagkönyvtár feladatait,
 - b) jóváhagyja a tagkönyvtár működési dokumentumait,
 - c) az egyetem oktató-nevelő és tudományos kutatómunkájával összhangban működteti a tagkönyvtárat,
 - d) a könyvtári normatíváknak megfelelően biztosítja a feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket a mindenkori könyvtári törvényben (jelenleg a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény) foglaltak szerint,
 - e) jóváhagyja a tagkönyvtár fejlesztési tervét,
 - f) biztosítja a gyűjtemény folyamatos fejlesztésének, feltárásának, megőrzésének, gondozásának és a könyvtárhasználók rendelkezésére bocsátásának anyagi erőforrásait,
 - g) biztosítja a tagkönyvtár szakmai önállóságát.
- (4) ⁸Az Egyetem központi költségvetéséből kell biztosítani az EKSZ által ellátott alábbi szolgáltatásokat és feladatokat
- a) adatbázisok beszerzése és menedzselése, nem kizárva speciális adatbázisok kari költségvetésből történő beszerzését,
 - b) az egyetemi szintű nemzetközi kiadványcsere működtetése,
 - c) digitalizálási szolgáltatás biztosítása
 - d) egységes egyetemi publikációs adatbázis építése (a Magyar Tudományos Művek Tára országos publikáció-nyilvántartó rendszerben),
 - e) központi restauráló és kötészeti műhely működtetése,
 - f) az Országos Dokumentumellátó Rendszer (ODR) egyetemi működtetése,
 - g) digitális repozitórium építése,
 - h) az 1800. december 31. előtt keletkezett muzeális dokumentumok egységes és szakszerű feldolgozása,
 - i) az Egyetem történetére vonatkozó nem irattári eredetű dokumentumok gyűjtése,
 - j) az EKSZ szakmai irányítása (Egyetemi Könyvtár, Könyvtári Tanács),
 - k) az EKSZ valamennyi egységére kiterjedő integrált könyvtári rendszer menedzselése,
 - l) a dokumentumok feldolgozásának egységesítése, a közös katalogizálás megszervezése és koordinálása,
 - m) a felhasználóknak nyújtott szolgáltatások egységesítése, koordinálása,
 - n) egységes könyvtári honlap, portál működtetése,
 - o) a külföldi és belföldi közbeszerzések irányítása,
 - p) a teljes körű minőségbiztosítás elemeinek a rendszer egészére történő kiterjesztése,
 - q) a kötelező szakmai továbbképzések szervezése és adminisztrációja,
 - r) a könyvtári célú összegyetemi jellegű pályázatok koordinálása, elkészítése, ezek beadása, a sikeres pályázatok menedzselése,
 - s) könyvtárhasználati tanfolyamok szervezése és lebonyolítása,
 - t) a belső szakmai továbbképzés szervezése és lebonyolítása,
 - u) gyűjtőköri egyeztetések irányítása,
 - v) az Egyetemi Könyvtári Szolgálat és az egyetemen folyó informatikus-könyvtáros képzés együttműködésének szervezése.
- (5) A tagkönyvtárak által a (4) bekezdésben felsoroltakon túl végzett szolgáltatások ellátáshoz szükséges forrásokat a költséggazda köteles biztosítani.

⁸ Hatályos: 2013. január 1. napjától.

- (6) A tagkönyvtár könyvtári szolgáltatásaiból származó bevételt annak működésére kell fordítani.

Az EKSZ működése

5. §

- (1) Az EKSZ operatív testülete a Könyvtári Tanács (a továbbiakban: KT). A KT feladat- és hatáskörét az SZMR 114/C. § szabályozza.
- (2) A KT az SZMR 114/C. §-ban foglalt feladatokon túl
- a) ellátja az EKSZ szakmai irányítását,
 - b) elkészíti és jóváhagyja az EKSZ éves munkatervét,
 - c) évente beszámolót készít a rektor és az Egyetemi Könyvtári Bizottság részére az EKSZ által végzett munkáról,
 - d) gyakorolja az ellenőrzési jogot az EKSZ felett.

6. §

- (1) Az EKSZ minden tagkönyvtára ellátja az alábbi feladatokat:
- a) felhasználóknak nyújtott egységes szolgáltatások működtetése,
 - b) az Egyetem történetére vonatkozó nem irattári eredetű dokumentumok gyűjtése,
 - c) az 1800. december 31. előtt keletkezett muzeális dokumentumok egységes és szakszerű feldolgozása,
 - d) az EKSZ valamennyi egységére kiterjedő integrált könyvtári rendszerben történő közös katalogizálás,
 - e) nemzetközi kiadványcsere működtetése,
 - f) az Országos Dokumentumellátó Rendszer (ODR) egyetemi működtetése,
 - g) digitalizálási szolgáltatás biztosítása,
 - h) egységes egyetemi digitális repozitórium építése,
 - i) egységes egyetemi publikációs adatbázis építése (a Magyar Tudományos Művek Tára országos publikáció-nyilvántartó rendszerben),
 - j) könyvtárhasználati tanfolyamok szervezése és lebonyolítása.
- (2) Az Egyetemi Könyvtár mint az Egyetem központi könyvtára és információs központja – az SZMR 36. § (4) bekezdésében meghatározott feladatain túl – végzi az EKSZ számára
- a) az EKSZ központi szakmai feladatainak végrehajtását,
 - b) az egységes könyvtári honlap, portál működtetését,
 - c) a teljes körű minőségbiztosítás koordinálását,
 - d) a nemzetközi kiadványcsere koordinálását,
 - e) a központi restauráló és kötészeti műhely működtetését és működésének koordinálását,
 - f) a statisztika összegyűjtését, statisztikai adatszolgáltatás koordinálását, statisztikai elemzések készítését,
 - g) a könyvtári célú összegyetemi jellegű pályázatok koordinálását,
 - h) a digitálizálás koordinálását,
 - i) az egységes egyetemi digitális repozitórium koordinálását,
 - j) az egységes egyetemi publikációs adatbázis építésének koordinálását (a Magyar Tudományos Művek Tára országos publikáció-nyilvántartó rendszerben),
 - k) a kötelező szakmai továbbképzések szervezése és adminisztrációját,
 - l) a belső szakmai továbbképzés szervezését és lebonyolítását,
 - m) az EKSZ és az Egyetemen folyó informatikus-könyvtáros képzés együttműködésének szervezését,
 - n) az adatbázisok beszerzését és menedzselését,

- o) az Országos Dokumentumellátó Rendszer (ODR) egyetemi működtetésének koordinálását,
- p) a Könyvtári Tanács által elfogadott dokumentum-feldolgozási szabályzatok gondozását,
- q) az EKSZ valamennyi egységére kiterjedő integrált könyvtári rendszer menedzselését,
- r) az EKSZ valamennyi egységére kiterjedő integrált könyvtári rendszerben történő közös katalogizálás koordinálását,
- s) a külföldi és belföldi közbeszerzések irányítását és koordinálását, valamint
- t) az 1800. december 31. előtt keletkezett muzeális dokumentumok egységes és szakszerű feldolgozásának ellenőrzését.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

7. §

Az Egyetemi Könyvtári Szolgálat Szervezeti és Működési Szabályzatának függelékei:

1. ⁹Az Egyetemi Könyvtári Szolgálat tagkönyvtárai
2. Az Egyetemi Könyvtári Szolgálat Könyvtárhasználati Szabályzata
Csatolmány: ¹⁰A regisztrációs és beiratkozási űrlap magyar és angol nyelvű mintája
3. Szabályzat a muzeális értékű dokumentumok kezelésére és feldolgozására az Egyetemi Könyvtári Szolgálat tagkönyvtáraiban
Csatolmány: A muzeális dokumentumok kezelése és megóvása
4. Szabályzat a nem muzeális dokumentumok kezelésére és feldolgozására az Egyetemi Könyvtári Szolgálat tagkönyvtáraiban

Budapest, 2012. április 3.

Dr. Mezey Barna
rektor

⁹ Megállapította az Informatikai Tanszék nevének Információtudományi Tanszékre, az Informatikai és Könyvtártudományi Intézet elnevezésének Könyvtár- és Információtudományi Intézetre történő megváltoztatásáról a Bölcsészettudományi Karon című CLXIV/2012. (VI. 25.) Szen. sz. határozat. Hatályos: 2012. VI. 26. napjától.

¹⁰ Megállapította az ELTE Egyetemi Könyvtári Szolgálat Szervezeti és Működési Szabályzata módosításáról szóló CC/2012. (IX. 24.) Szen. sz. határozat. Hatályos: 2012. IX. 24. napjától.